

FLOREREN

Zoektocht naar goed leven voor mensen met een ernstige verstandelijke beperking en ernstige gedragsproblemen

Janny Beernink-Wissink

Academisch proefschrift - Vrije Universiteit

Floreren, een nieuw paradigma in de zorg voor mensen met een ernstige verstandelijke beperking en ernstige gedragsproblemen, dat is wat Janny Beernink-Wissink ons brengt. Hoewel ik me eerst afvroeg hoe zinvol dat is (burgerschapsparadigma lukt amper), werd snel duidelijk dat het hier om de essentie van burgerschap gaat. De kwalitatieve onderzoeksbenadering doet recht aan de werkelijkheid en komt de leesbaarheid van dit academische proefschrift ten goede.

‘Floreren’ verdiept het leven van medeburgers die doorgaans geen medeburger zijn. Het beschrijft een zoektocht naar verrijking, om überhaupt van burgerschap te kunnen spreken. Aan de hand van de ‘capability approach’(Nussbaum), worden menselijke basisbehoeften en voorwaarden hiervoor, uiteengezet. Een prachtige aanvulling op andere criteria voor goed leven (Shalock). De capability benadering verbindt de burgerschapsvisie met zorgethiek; een thema dat het leven van deze doelgroep, non-stop raakt. Daarbij verwijst capability naar individueel vermogen in relatie tot de context; een combinatie die de kwaliteit van dienstverlening bepaalt. ‘Floreren’ geeft inzicht en handvatten voor het -anders of beter- vormgeven van een goed leven voor de doelgroep. De auteur onderbouwt dit met een casestudy van Anja. Haar leefsituatie was verengd tot een veiligheidsregime. Door een vernieuwde ontmoeting met haar begeleiders, fleurde zij op en ontstond ruimte voor een beter leven. De resultaten nodigen uit tot ander organisatiebeleid zoals het structureel faciliteren van ‘reflectie en dialoog’. In het kader van het Nationaal Programma Gehandicaptenzorg (gezondheid, gedrag en participatie) kan dit proefschrift bijdragen aan een gezondere leefstijl voor de doelgroep, preventie van gedragsproblemen en handelingsverlegenheid. Mogelijkheden voor participatie worden in een nieuw daglicht geplaatst waardoor ‘eigen invloed’ en ‘meedoen’ dichterbij komen voor alle betrokkenen. Klein beginnend maar met perspectief op grote resultaten. Persoonlijk zal ik de kennis uit dit boek helpen verspreiden en gebruiken voor scholing en methodiekontwikkeling. Daarnaast zet ik het op de agenda van het internationale samenwerkingsproject Enablin+ dat zich richt op een goed leven voor personen met complex intensive support needs (CISN). ‘Floreren’, een verantwoord vliegwielt voor praktische acties. De zoektocht is nog niet ten einde, we kunnen verder op weg. Niet alleen de doelgroep maar ook hun naasten en begeleiders zullen zo verder tot bloei kunnen komen.

Mia Nijland - Orthopedagoog zorg en onderwijs voor mensen met complexe en intensieve ondersteuningsvragen en Coördinator landelijk platform EMG.